

ਕੇ. ਕੰਨਨ ਜੇ.

ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2009 ਦਾ CWP ਨੰ. 11445

21 ਮਈ, 2010

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ — ਆਰ.ਐੱਲ. 7.2—ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ—ਨਿਰਭਰ ਭੱਤੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ— ਕੀ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਬਾਹ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਰੋਕਿਆ, ਨਹੀਂ—ਨਿਰਭਰ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਗਾਊਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਆਖਰਕਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਗਾਊਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੨)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਪੁਲ ਧਰਮਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨਬੰਰ 1 ਲਈ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਪੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਹਰੀਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਬੰਰ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ।

ਕੇ. ਕੰਨਨ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਲਈ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.2 ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 100000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 20 ਲੱਖ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹਨ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਆਖਰਕਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਗਾਊਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯੋਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਨਬਸਟੈਂਸ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਿਯਮ 7.2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਰਕਮ 6 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 9% ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰਕਮ ਘਟੀ ਸੀ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

***

R.N.R.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਯਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ